

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. d)

Filosofie

Test 2

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriveți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Imm. Kant este un reprezentat al eticii:
 - a. liberaliste
 - b. deontologice
 - c. utilitariste
 - d. hedoniste
2. În concepția lui Aristotel, moralitatea se referă la acțiunile bune:
 - a. conforme cu virtutea
 - b. făcute din înclinație
 - c. plăcute și folositoare
 - d. realizate din datorie
3. Documentul adoptat la 10 decembrie 1948, de către Adunarea Generală a ONU este:
 - a. Magna Charta Libertatum
 - b. Declarația Universală a Drepturilor Omului
 - c. Declarația Drepturilor Omului și ale Cetățeanului
 - d. Codul lui Hammurabi
4. Imperativul categoric, formulat de către Imm. Kant, presupune să acționezi *numai conform acelei maxime prin care să poți vrea totodată ca ea să devină*:
 - a. o lege a firii
 - b. un principiu al plăcerii
 - c. un principiu al gândirii
 - d. o lege universală
5. Înțelesul termenului *legitimitate politică* se referă la:
 - a. acordul acțiunilor cu legile morale din societate
 - b. faptul că puterea poate să conducă după bunul plac
 - c. acordul prin care conducătorii sunt acceptați și recunoscuți de către cei pe care îi conduc
 - d. modul în care sunt respectate legile de către minorități
6. Prin termenul de *drepturi ale omului* înțelegem:
 - a. un ansamblu de prerogative și de puteri de care dispun indivizii, separat sau în grup, în raport cu statul
 - b. responsabilitatea în luarea deciziilor economice, politice, sociale etc.
 - c. un contract prin care oamenii renunță la unele drepturi pentru a le putea exercita mai bine pe celelalte
 - d. recunoașterea a ceea ce revine în mod legitim fiecăruia, în procesul de distribuire a bunurilor
7. Specificul omului poate fi surprins și în calitatea sa de ființă morală, adică ființă care:
 - a. este ghidată de simțuri
 - b. poate alege între bine și rău
 - c. utilizează limbajul articulat
 - d. fabrică unelte

8. Doctrina care consideră că o propoziție este adevărată numai dacă se dovedește a fi compatibilă cu ansamblul propozițiilor considerate adevărate la un moment dat, este teoria adevărului:
- utilitate
 - corespondență
 - coerență
 - consens
9. J. St. Mill, ca reprezentant al unei concepții etice de factură hedonistă, admite:
- că fericirea, înțeleasă ca activitate conformă cu virtutea, rezidă în acțiunile în care păstrăm măsura justă
 - diferențierea cantitativă și calitativă a valorilor și consideră virtutea suficientă pentru obținerea fericirii
 - că fericirea, înțeleasă ca activitate conformă cu virtutea, rezidă în acțiunile realizate conform datoriei
 - diferențierea cantitativă și calitativă a plăcerilor, proclamând superioritatea plăcerilor spirituale
10. Drepturile negative se deosebesc de drepturile pozitive prin aceea că:
- reprezintă un sistem de valori și comportamente specifice unui anumit spațiu
 - pentru asigurarea lor, intervenția statului trebuie să fie cât mai mare
 - reprezintă măsuri sau inițiative ale comunității sau ale guvernământului
 - pentru asigurarea lor, intervenția statului trebuie să fie cât mai mică

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte specifice teoriei cunoașterii iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Adevărul utilitate	1. Este stabilit prin concordanța unei opinii cu alte opinii considerate adevărate.
b. Adevărul corespondență	2. Este surprins de Aristotel în sintagma: „spui că este ceea ce este și că nu este ceea ce nu este”.
c. Adevărul coerență	3. Se întemeiază pe întrebarea: ce urmări are pentru viața unei persoane faptul că o idee este adevărată?
d. Eroarea	4. Este definită drept absența adevărului.
5. Este independent de experiență și are un caracter de necesitate și universalitate.

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva liberalismului. **8 puncte**

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța validării unei idei prin realizarea unei activități. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Chiar dacă întreaga omenire, cu o singură excepție, ar fi de aceeași părere, și doar o singură persoană ar fi de părere contrară, omenirea n-ar fi mai îndreptățită să reducă la tăcere acea unică persoană decât ar fi îndreptățită ea să reducă la tăcere întreaga omenire.

(J. St. Mill, *Despre libertate*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați două caracteristici ale libertății. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *libertate individuală* și *responsabilitate*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**
3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Știind că etica aplicată a apărut ca reacție la teoriile morale:

1. Menționați două caracteristici ale eticii aplicate. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care practicarea eutanasiei poate intra în conflict cu moralitatea. **4 puncte**